

SZASZRÉGEN 'ES VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XXII. évfolyam 5. (255.) szám, 2020. május

Isten éltesse az édesanyákat!

Áldás

Ahány virágszál van
Ott künn a határban,
Ahány fényes csillag
Nyári éjszakában,
Oly sok évig éljen
Anyám boldogságban.
Ahány madár dalol
A virágos réten,
Ahány jó ember van
Széles e világon,
Édes jó anyámra
Annyi áldás szálljon.

Május – ifj. Jorga Ferenc metszete

Anyák napi gondolatok

Isten nem tud ott lenni mindenhol, ezért megteremtette az édesanyákat – mutat rá az anyai lét lényegére, a Mária-tisztelet hagyományával összhangban, a régi mondás. És valóban, az anyában testesül meg a legjobban az isteni szeretet, gondviselés, együttérzés, igazság, alázat és megbocsátás. Általa tapasztalja meg a család az Istennel való élet örömét és gazdagságát.

Van akinek a világot jelenti, a kiapadhatatlan energiát, a napot, mely fényt és meleget sugároz, és körülötte forog minden. Van akinek a termékeny anyaföldet jelenti, amelyben fogantunk, és testének templomában emberré formálódtunk. A nemzet és az emberiség fennmaradását meghatározó feltétel. A családot összetartó kapocs, aki megoldásokat keres a gondokra, konfliktusokra, és áldozatkészen meg is találja azokat, mert jobban szereti családját saját magánál. Bátor és felelősségteljes vállalkozás, amely a gyengébbik nemet erősebbé teszi. És van aki számára igazi tündér, aki mindig ott van, amikor szükség van rá, mindig megbocsát és ellát jó tanáccsal, elkészíti a finomabbnál finomabb hamuban sült pogácsákat és valóra váltja álmainkat. Ő a vár,

amely biztonságot nyújt, és örködik nyugalmunk és egészségünk fölött. Ő a kapu, mely mindig nyitva áll, és tárt karokkal fogad. Ő a szépség forrása, mert önzetlen szeretetével szebbé teszi az életünket, kijavítja hibáinkat. A legdrágább kincs, melynek értékét csak az elvesztése után tudjuk felmérni, mert addig lehetünk gyerekek, amíg van édesanyánk.

Ezért kell minden együtt töltött perccel nagyon megbecsülni, és minden alkalmat megragadni, hogy szeretetünk, hálánk és megbecsülésünk kifejezzük, hiszen a kevés is elégséges ahhoz, hogy örömet szerezzünk: egy gyermeki ölelés, egy gondtalan kacaj, egy őszinte köszönet...

Még a csillagösvényről is érezni világhatárt átszelő hitét és gondviselését... Ezekben a világmegrázó pillanatokban is megerősít, türelmet és bizalmat sugall. Az anyai szív örök. Dobbanását átvettük és továbbadtuk egy olyan remekműben, amelybe rendre minden szív bekapcsolódik, és összhangban muzsikál a Földön, mint egy példakép, hogy hogyan kell élni a világbéke és a világ egészségének érdekében.

SZÉKELY ROZÁLIA

Jeles napok

Május 1. – a munka ünnepe. Eredetileg a termékenység ünnepe volt.

Május első vasárnapja (az idén 3-ára esett) – anyák napja.

Május 8. – a győzelem napja Európában.

Május 12., 13., 14. – Pongrác, Szervác, Bonifác, az ókeresztény vértanúk napja (fagyosszentek).

Május 25. – Orbán napja (szőlősgazdák, kádárok, kocsmárosok védőszentje).

Május 31. – pünkösd vasárnapja.

Radnótfáji róm. kat. templom
– Simon Zsuzsa (17 éves) munkája –

TAKÁCS IRÉN

Az édesanya

Ha beteg vagy, fáradt,
És ha gyötör a bánat,
Betakar, vigasztal,
Meveti az ágyad.
Szeresd ezért nagyon
Az édesanyádat!

Sokszor bizony rossz vagy,
Talán nem is láttad,
Mikor a két szemén
Könnyek vontak fátylat.
Tiszteld ezért nagyon
Az édesanyádat!

Ő mindig gondol rád,
Megvárja a ruhád,
Egész nap dolgozik,
Késő estig fárad.
Tiszteld, szeresd ezért
Az édesanyádat!

Gondolj mindig arra,
Hogy a legrágábbat
Addig kell szeretni,
Míg melletted állhat.
Tiszteld, szeresd ezért
Az édesanyádat!

ROZSNYAI LÁSZLÓ

Pünkösöd

A Haza fellobog.
A Király int:
Szabadság.
Pünkösöd fénye
Arcunkon.
A Lélek énekl
A Mennyek Országát.
A tanúk
Várják Urukát.
Félelem nélkül.
Magyarul.

ROZSNYAI LÁSZLÓ

A Szentlélekről

Áradj szívünkbe,
Mint gyors patak,
Igazság,
Hatalmas.
Vigasztalj,
Ha szomorkodunk.
Ha kedvünk veszjtük,
Ellankadunk.
Legyünk együtt
Testvérként.
Egy akaratall.
Mint egykor
A gyülekezet.
Megtelünk tüzes nyelvekkel:
Áradjon az Ige:
Áradjunk bele.
Ébredj, bizonságtevő Lélek!
Maradjunk Benned, Ige!
Hogy megálljunk
Ama napon.
Ragyogó Királyom.
Szentháromságom.

Áldott pünkösdünnepet!

AZ ÉLET POHARA

Egy távol-keleti történet meséli el, miszerint egy férfi egyetlen fiának három, csodás vízzel megtöltött poharat hagyott örökségül. Csodás tulajdonságuk az volt, hogy ha egymás után a három pohár tartalmát egy holttestre öntik, abba visszatér az élet. Évek múltán meghalt az örökös. Halála előtt pontos utasításokkal látta el szolgáját arra nézve, hogyan kell eljárnia a három pohár csodás vízzel, hogy gazdáját visszahozza az élők sorába.

Amikor meghalt, a szolga a holttestére öntötte az első pohár tartalmát, és a halott rögtön kinyitotta a szemét. A második pohár víz ráöntése után felült, és sürgetően szólt rá a szolgára: gyorsan öntsd rám a harmadik pohár vizet is! A szolga azonban, megdöbbenve, az esemény hatása alatt elejtette a poharat, az ura pedig élettelenül hanyatlott vissza az ágyra.

A három pohár történetbeli hatása emlékeztet hirtünk három isteni személyére. Sokan hisznek a mindeneket teremtő Atyában, a mindannyiunkat megváltó Fiúban, de amíg a Szentlélekbe vetett hit hiányzik, addig nincs bennük élet. Csak a Szentlélek képes a lelkileg halottakba új életet önteni.

A jeruzsálemi első pünkösd óta, amikor a tanítványokra kiáradt a Szentlélek, minden keresztényt eltölt, aki Krisztus megváltói művében részesül. Ajándékokkal jelenik meg a keresztények életében a Szentlélek, és ezek áthatják áldásukkal az élet minden területét.

Elsősorban az istengyermekség bizonyosságát erősíti bennünk, ami minden életnek a forrása. „*A lélek maga tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekei, akkor örökösei is: Istennek örökösei, Krisztusnak társörökösei*” (Róm. 16-17). Ez egy kicsit távolinak tűnhet, de van közelebbi is. Szabad utunk van már most az Atyához. „*Az ő révén van szabad utunk az Atyához*” (Ef. 2,18). A hozzá közeledés lényege pedig az, hogy igaz módon imádjuk: „*Az Isten lélek, ezért akik imádják, lélekben és igazságban kell imádniuk*” (Jn. 4,24). Ez a kapcsolat biztosítja, hogy nemcsak egyoldalúan szólunk az Istenhez, hanem Ő is szól hozzánk. Ennek a megértését is a Szentlélek biztosítja: „*Amikor eljön az Igazság lelke, ő majd elvezet benneteket a teljes igazságra*” (Jn. 16,13). Az életvezetésben is tetten érhető a segítség: „*A lélek gyümölcsei: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás*” (Gal. 5,22). Végül, de nem utolsósorban Szent Pál apostol tapasztalata a nehéz időkben: „*A remény nem csal meg, mert a nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiáradt szívünkbe az Isten szeretete*” (Róm. 5,5).

Nem vagyunk árvák, Jézus Krisztus más Vigasztalót küldött nekünk, aki mindig velünk van, és velünk is marad. Életünk akkor van, ha Krisztus Szentlelkét hagyjuk ránk áradni, hogy új, életteli emberek legyünk.

BALLA ÁRPÁD római katolikus plébános

REVICZKY GYULA

Pünkösd

*Piros pünkösd öltözik sugárba,
Mosolyogva száll le a világra.
Nyomában kél édes rózsa-illat,
Fényözön hull, a szívek megnyílnak.*

*Hogy először tünt fel a világnak:
Tüzes nyelvek alakjába' támadt.
Megoldotta apostolok nyelvét,
Hirdeté a győzedelmes eszmét.*

*Piros pünkösd, juttasd tiszta fényed'
Ma is minden bánkodó szívének,
Hogy ki tévelyg kétségbe', homályba':
Világító sugaradat áldja.*

*Habozóknak oldjad meg a nyelvét,
Világosítsd hittel föl az elmét.
Hogy az eszme szívből szívbe szálljon,
Diadallal az egész világon!*

*Piros pünkösd, szállj le a világra,
Taníts meg új nyelvre, új imára.
Oszlasd széjjel mindenütt az éjet,
Szeretetnek sugara, Szentlélek!*

Mit mond a krónika?

Lapunk májusi számában a II. világháborúval foglalkozunk. Bemutatunk néhány érdekességet, amit az iskolai történelemkönyvekből nem tudhattunk meg.

Mint tudjuk, Európa sok országában május 8-án ünneplik a második világháború végének emléknapját. Ezen a napon tette le a fegyvert a náci Németország hadserege az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország és a Szovjetunió szövetséges hadereje előtt 1945-ben.

Oroszország, Ukrajna, Fehéroroszország és a többi szovjet utódállam a második világháborúban a németek felett aratott győzelmet és az európai háború végét május 9-én ünnepli. A Németország feltétel nélküli megadását rögzítő dokumentumot ugyan 1945. május 7-én írták alá, de az csak – közép-európai idő szerint – május 8-án 23.01-kor lépett életbe. Ekkor Moszkvában már május 9-e volt. A Szovjetunióban hagyományosan május 9-én volt a győzelmi felvonulás, és a legtöbb szovjet utódállam megtartotta ezt a szokást. Emellett Szerbia is május 9-én ünnepli felszabadulását.

Tíz érdekesség a második világháború hadifoglyairól

1. A második világháborúban a német hadifogságba került 5,7 millió szovjet fogoly közül 3,3 millió (vagyis az 57,5%-a) a fogságban vesztette életét, míg a 232 ezer szövetséges katona közül „mindössze” 8.348 halt meg német hadifogolytáborokban (3,5%-os halálozási arány).

2. A második világháború alatt az amerikai Bicycle vállalat olyan különleges kártyákat készített a szövetséges hadifoglyok számára, amelyeket vizesen szét lehetett szedni. A kártyalap alatt pontos szökési útvonalakat jelző térképrészletek rejtettek.

3. A szövetségesek a Vöröskereszt alakulatainak keresztül, a németek engedélyével olyan Monopoly társasjátékokat juttattak el a szövetséges hadifoglyoknak, amelyekben valódi pénzt, fémreszelőket, apró irányítúket, valamint selyemtérképeket is elrejtettek.

4. Franz von Werra az egyetlen német hadifogoly, aki meg tudott szökni egy kanadai hadifogolytábor-

ból. A német pilóta Brazília és Spanyolország érintésével jutott vissza Németországba, ahol visszatért a Luftwafféhoz.

5. A második világháború alatt 59 német táborno-
kot szállásoltak el luxuskörülmények között London-
tól északra a Trent Parkban. Bár a táborno-
kok úgy gondolták, egyszerűen csak rangjukhoz méltón keze-
lik őket, valójában minden pillanatukat lehallgatták.
A lehallgatók, akik a nácik elől elmenekülő zsidó
származású németek voltak, több mint 100 ezer be-
szélgetést rögzítettek. A britek ennek köszönhetően
többek között a holokauszttal, Hitler örületével és
egy V2-rakétát gyártó gyárral kapcsolatban is infor-
mációkhoz jutottak.

6. Az amerikai hadifoglyok Japánban gyakran úgy
fejezték ki ellenállásukat, hogy miközben meg kellett
hajolniuk Hirohito császár portréja előtt, a mozdulat-
sor legmélyebb pontján szellentettek egyet.

7. Egy brit hadifogoly fogsága idején olyan jól elrej-
tette a lágerbe becsempészett rádióját, hogy amikor
62 évvel később visszatért a helyszínre, ugyanott
megtalálta a készüléket.

8. A Japán elleni atombomba-támadások során
nem csak japánok haltak meg: Hirosimában legalább
23 amerikai, Nagaszakiban pedig mintegy tucatnyi
holland hadifogoly vesztette életét.

9. A szovjet hatóságok azzal az indokkal, hogy a
nácikkal kollaboráltak, hazatérésük után több száz-
ezer, német légerekben megfordult szovjet hadifog-
lyot küldtek a Gulagra, vagy osztottak be büntető
zászlóaljakra.

10. 1940-ben brit tiszték a németországi Colditz
kastélyában berendezett, elvileg szökésbiztos hadifo-
golytábor alatt alagutat ásva próbáltak megszökni.
Egy német ezredes borospincéjében kötöttek ki, s ha
már ott voltak, megittak 137 üveg bort, majd belevi-
zeltek az üres üvegekbe, és visszahelyezték őket a
polcra. Néhányuknak ezután valóban sikerült meg-
szökni.

(Forrás: *Múlt-kor történelmi magazin*,
masodikvh.hu, *honvedelem.hu*, *urbanlegends.hu*;

SZERK.

Helytálló elődeink (18.)

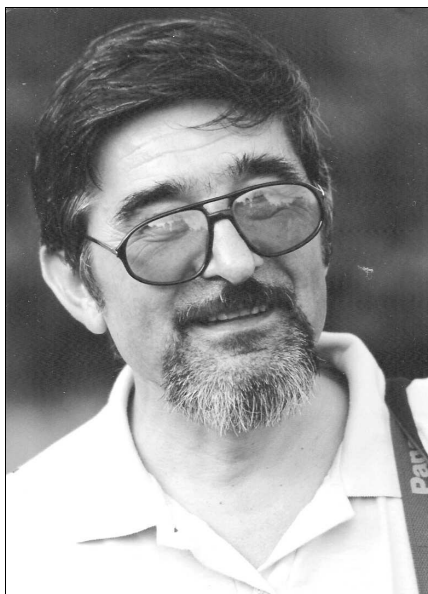
KALABÉR LÁSZLÓ

gyógyszerész, ornitológus
1937–2008

Kalabér László gyógyszerész és ornitológus a Kovászna megyei Kézdimartonfalván született 1937. február 13-án. Szakmáját tekintve gyógyszerész volt, de sokat kutatót az ornitológia terén is. A brásói magyar tannyelvű líceumban érettségizett 1954-ben, utána a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem keretében működő gyógyszerészeti technikumot végezte el. 1957-ben gyógyszerész lett a szászrégeni kórház gyógyszerterárában, ahol 1996-ig, nyugdíjazásáig dolgozott.

Szenvedélyesen kutatta a madarak életét, autodidakta módon tanulmányozta az ornitológia tudományát. 1965-ban bejárta Európát, gyűjtötte a különböző fajtájú madarak tojásait. Több mint ötezer madártojást számláló gyűjteményt mondhatott magáénak Délkelet-Európa 218 madárfajának tojásai-ból. Tudományos cikkei jelentek meg hazai és külföldi lapokban. Több mint 126 szaktanulmánya, 733 cikke és más írása látott napvilágot különböző nyelveken.

Számtalan kongresszuson és nemzetközi konferencián vett részt. A madarak mellett tanulmányozta a ragadozó emlősök életmódját is. Romániát képviselte a Nemzetközi Ornitológiai Bizottságban mint a Román Kinegetikai Társaság tagja. Kalabér László alapította a *Biológiai Tudományok Társaságának* szászrégeni fiókját (1978) és a *Kárpátok Kincsei Alapítványt*. Beválasztották továbbá az *International Special Group for the*

Research and Management of the Bears (1996) nemzetközi bizottságba. A Román Tudományos Akadémia természeti ritkaságokat védő bizottságának tiszteletbeli tagja (1981), a Román Madártani Társaság vezetőtanácsa és a Nemzetközi Ornitológiai Tanács tagja volt.

Publikált írásaiból: *Kézdimartonfalvától Új-Zélandig a madarak nyomában*. Brassó, Fulgur Kiadó, 1997; *Despre ecologia, autecologia și etologia ursului brun (Ursus arctos) în Carpații României*. Târgu-Mureș, 1999.

Néhány a fontosabb cikkeiből: *Adalékok a pusztai ölyv előfordulásához Romániában*. Sepsiszentgyörgy, 1976–1977; *Angaben über*

die Biologie und Postembryonalen entwicklung des Habichts. In: Acta. XVII. Congressus Internationalis Ornithologicus Zusammenfassung, 1978, Berlin-West, 1978, pp. 1371; *Adalékok a vízirigó biológiájához és posztembrionális fejlődésének ismeretéhez*. In: Allattani Közlemények, 1978, Budapest, pp. 93-101; *Adalékok Hargita megye nappali ragadozó madarainak ismeretéhez*. In: Acta Hargitensia, Csíkszereda, 1982; *Fazani la Reghin*. In: Vânătorul și pescarul sportiv, nr. 10, 1975, București; *Le statut du Faucon Crecerellette en Roumanie*. In: Le Gerfaut T., 1977, Bruxelles; *Răpitoarele din regiunea Reghin*. In: Vânătorul și pescarul sportiv, 1980, București; *Vulturii mari din Europa*. In: Almanahul Vânătorului și pescarului sportiv, 1987, București.

2004-ben Szászrégen Helyi Tanácsa kutatómunkája elismeréseként díszpolgári oklevelet adományozott neki.

Életének utolsó éveiben visszavonult a közélettől, mivel egészsége nagyon megromlott. 2008. március 9-én hunyt el, 71 éves korában, tartalmas életútja után, az utókorra hagyva értékes gyűjteményét és írásait.

Forrásanyag: Sárkány Ernő – Díszpolgáraink, Kalabér László – Szászrégen és Vidéke 2004, 7/65. szám. Demeter Judit – Szászrégeni profilok, Kalabér László – Szászrégen és Vidéke, 2011, 10/152. szám.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

A Szászrégen és Vidéke főtámogatói:

RMDSZ és Communitas Alapítvány.

Támogatók:

37-es sz. magyarrégeni Koós Ferenc cserkészcsapat,
Sólyom Erzsébet és Máté Katalin
(Szászrégen)

Köszönjük!

SZÁSZRÉGEN

Épített örökségünk és emlékhelyeink (7.)

11. Evangélikus gótikus templom

(régi Sörház, ma Călărașilor utca 1. sz.

– tel: 0040-265-511-025)

- 1330-ban építették Mária tiszteletére, Miklós plébános idején, gótikus stílusban.

- A templom építtetője és patrónusa Losonczi Bánffy Tamás. Az épületet körülvevő kőfal felirata ez volt: „Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes” (Nincs üdv a háborúban; békét óhajtunk mindnyájan).

- Országgyűlés helyszíne, itt választották Erdély fejedelmévé 1661. január 1-jén Kemény Jánost.

1708-ban és 1848-ban tűzvész rongálta meg, az átépítése után kapta mai formáját.

- Az építészeti remekmű különleges elemei: háromhajós bazilika, a főhajóba beugró nyugati torony, sokszög záródású főszentély, a szentélyben lévő ülőfülke, az első emeleti karzatában található konzol (gyámkő), a gótikus ablak árkádjának levéldíszítése, a 47 méter magas torony, a négy kisebb fiatorony, déli oldalán a I. Rákóczi György-korabeli napóra, a sekrestye ajtaja fölötti cimer.

- A címert a vörös alapon vonuló harántpólya két részre osztja, jobb felső sarkában egy csillag, bal alsó sarkában liliom található. A harántpólyán az O.P.R.

Evangélikus templom

Fotó: Simon Zs.

Kohl-ház Fotó: Bíró R.

betűk jelentése Oppidum Privilegium Regum (kiváltságos Régen városa).

- Többregiszteres, vidékünk legnagyobb orgonáját a heti istentisztelet mellett hangversenyeken szólaltatják meg hazai és nemzetközi híru orgonaművészek. Ma a város jelképévé vált.

12. Kohl-ház

(régi Magas, ma Terasi utca 43. sz.)

- Itt tevékenykedett az 1922. július 30-án született Kohl István ornitológus, muzeológus és preparátor. Edesapja műhelyében tanulta ki a preparálást. Laboráns volt a magyar nyelvű tanítóképzőben, majd a 2-es számú líceumban 1951–1982 között. Itt valósította meg azt a gigászi munkát, melynek eredményeként létrehozta a liceum messze földön ismert madár- és emlősgyűjteményét (megtekinthető a Természettudományi Múzeumban, a Vânătorilor/ Vadász utca 29-31. sz. alatt – a Lucian Blaga Technológiai Líceum felügyelete alatt áll). 2300 preparált madár, 3600 részleges madárcsontváz, 164 emlős és kb. 1000 emlőskoponya található a múzeumban. Külföldi természettudományi múzeumokkal tartott kapcsolatai révén egzotikus példányokhoz is hozzáfutott, mint például a flamingó, a tukán, a kolibri, tangarafélék, csirőge stb.

- Tudományos munkája: naplók, 122 tudományos dolgozat (a Fekete-tenger ezüstsirályairól és a fehérhátú fakopáncsról, a bagolyfajtákról, madártani megfigyelések stb.), két könyv – Erdély madarai III kötet, A kárpáti barnamedvéről (társ szerző).

- 1945-ben megszervezte a város fúvószenekarát.

1998. március 24-én hunyt el.

Méltán érdemelte ki post mortem a város díszpolgára címet.

(folytatjuk)

SZÉKELY ROZÁLIA

A magyar Szent Korona és az erdélyi fejedelmek (4.)

Bethlen Gábor és a magyar Szent Korona

A Szent Korona a történelmi magyar államiság legfontosabb jelképe. Birtoklásáért éles harcok folytak, hiszen elismert uralkodó csak az lehetett, akit a Szent Koronával avattak királlyá. Bocskai István politikai végakarata egykori bizalmasát, Bethlen Gábort is cselekvésre sarkallta.

Iktári Bethlen Gábor a XVII. század legjelentősebb erdélyi politikai személyisége volt. A majdani nagy fejedelem híven szolgálta elődeit: Báthory Zsigmondot, Székely Mózest, Bocskai Istvánt és Báthory Gábort.

Báthory Gábor, akire kortársai bizalommal tekintettek, könnyelműsége, szertelensége révén romba döntötte mindazt, amit Bocskai István megteremtett: a politikai stabilitást és a Habsburg-háztól független Erdélyt. Önkényeskedése elől Bethlen Gábornak is menekülnie kellett hazájából, menedéket a török portán kapott.

Bethlen Gábor tudta, hogy eljött a cselekvés ideje, kezébe kell vennie az Erdélyi Fejedelemség kormányzását. 1613 őszén török segédhadakkal jött Erdélybe, hogy megszerezze a fejedelemséget Báthory Gábor ellenében. 1613. október 22-én a kolozsvári Szent Mihály-templomban tartott országgyűlésen az erdélyi rendek a török császár és basától való féltükben libere eligálták („szabadon választották”) Bethlen Gábort, vagyis török nyomásra választották fejedelemmé.

Bethlen Gábor rövid idő alatt megteremtette a belső békét, a politikai stabilitást. Rendbe hozta a portával és a szomszédos államokkal való viszonyt. Gazdaságélénkítő intézkedései révén a kis ország virágzásnak indult. Bethlen Gábor uralkodását méltán nevezhetjük Erdély aranykorának. Országépítő politikája okán európai tekintélyre tett szert. Nem véletlen, hogy az 1618-ban kitört harmincéves háború Habsburg-ellenes erői számítottak az erdélyi fejedelem katonai fellépésére.

A harmincéves háború 1618 májusában a Habsburg-ellenes cseh felkeléssel kezdődött. A cseh felkelők Bethlen Gábortól kértek segítséget, és ennek fejében a cseh koronát is megígérték. Bethlen hadvezéré, Rákóczi Györgyöt értesíti a csehországi fejleményekről: „...a csehek semmiben az magyar nemzetől különbözni nem akarnak, örömet együtt élnek-halnak vélek, sőt arra ígérték magukat levelükben, hogy valakit az magyar nemzet királyának választ, ők

Bethlen Gábor fejedelem

is azt eligálják (megválasztják) magoknak és így egy főtől akarnak függeni...”

A Magyar Királyság területén 1618 folyamán még csak formálódott a Habsburg-ellenes tábor, így Bethlen Gábor királysága távoli lehetőség volt. Ő azonban gyengíteni akarta a közép-európai Habsburg-befolyást, ezért csatlakozott a Bécs-ellenes protestáns táborhoz. 1619 nyarán követe, Mikó Ferenc meghozta a szultán engedélyét, így augusztus 26-án a 10.000 főnyi erdélyi sereg megindulhatott Felső-Magyarország felé. Bethlen útközben értesült a csehországi eseményekről. A szorongatott helyzetben lévő csehek Pfalzi Frigyeszt választották királlyá. Így Bethlen Gábor közép-európai perszonaluniós terve nem valósulhatott meg, mégis folytatta a hadjáratot. A jól előkészített és megszervezett hadjárat során hat hét alatt a királyi Magyarország Bethlen Gábor kezébe került. 1619. október 14-én hadai bevonultak Pozsonyba, s így a Szent Korona is Bethlen Gábor birtokába jutott.

A koronaőr ekkor Révai Péter volt, aki először tanulmányozta tudományos igénnyel a koronát. Jóllehet Révai Péter megmaradt a Habsburgok hűségén, Bethlen Gábor meghagyta őt tisztségében.

Bethlen előtt most megnyílt a Magyar Királyság elnyerésének útja. 1620. január 8-án a pozsonyi országgyűlésen a magyar nemesi rendek elismerésképpen Magyarország fejedelmévé választották, novemberre tűzték ki a koronázás idejét.

Bethlen Gábor politikai mérsékletére utal, hogy bár királyi hatalommal kormányozta az elfoglalt területeket, csak a Magyarország fejedelme címet használta.

1620 nyarán külső támogatottsága nőtt, szövetséget kötött a cseh királlyal, Pfalzi Frigyessel. Bethlen helyzetének megszilárdulása a magyar rendeket is újabb lépésre ösztönözte.

A besztercebányai országgyűlés 1620. augusztus 25-én, a szultán előzetes hozzájárulását elnyerve, a Habsburg-dinasztia trónfosztásának kimondásával egy időben Bethlen Gábort Magyarország királyává választotta. Bethlen ezzel elérte politikai pályafutásának csúcspontját. Magyarország függetlenné vált, Erdély pedig szilárd hatalmi bázissal állt mögötte. A reálpolitikát követő Bethlen Gábor azonban nem koronáztatta meg magát. *„Ha én magamat megkoronáztattam volna, soha énnállam bolondabb, de nyomorultabb fejedelem nem lött volna, mert (a török) mindjárt az országnak végházait én tőlem megadatni kívánta volna, melyet ha nem cselekedném, azontul avval fenyegetne, hogy ellenem támad a német mellé”* – írta később magyarázatként. Ugyanakkor a török soha nem egyezett volna bele, hogy Erdély és Magyarország egy koronás fő alatt legyen. Borsos Tamás írta fejedelmének a portán hallott és lejegyzett török véle-

ményt: *„Bethlen Gábor, ha Isten adja, legyen magyarországi koronás király bátor, de Erdélyt mű Magyarországhoz soha nem engedjük hogy bírja, mert Erdély Szulimán találmánya s sajátja az hatalmas császárnak, mi olyan tökéletesen nem bízhatunk ezután is Magyarországhoz, mint Erdélyhez s nem hagyjuk mű másnak az mijénket”*.

Bethlen Gábor az erdélyi fejedelem cím mellett az „electus Hungariae rex” címet is használta, de megkoronázására valójában nem került sor. A magyarországi rendek sem erőltették a koronázás aktusát, mivel nem nézték jó szemmel Bethlen abszolutisztikus hatalmát. Ugyanakkor félő volt, hogy a török porta teljes mértékben hatalmába kerítené a Magyar Királyságot és Erdélyt.

De mi lett a koronával?

Amint említettük, a Szent Korona a Habsburg-hű Révai Péter őrizetében volt. Révai megmaradt tisztségében azután is, hogy a korona Bethlen Gábor birtokába került. A hadi események változása következtében Bethlen Gábornak vissza kellett vonulnia Pozsonyból. A koronát magával vitte, előbb Zólyomba, majd Kassára, végül az ecsedi várba. A császárral megkötött nikolsburgi béke (1620. január 7.) értelmében, a bécsi béke megerősítése ellenében, Bethlen Gábor lemondott a királyi címről, és visszaadta a Szent Koronát II. Ferdinándnak. A korona így visszakerült a Habsburg-ház kezébe, s ott is maradt 1918-ig.

KUN LÁSZLÓ ny. tanár

Önkormányzati és parlamenti hírek

Szászrégen helyi tanácsa

A márciusi tanácsülések napirendjén a koronavírus elleni küzdelem finanszírozása érdekében hozott költségvetés-módosítások jelentették a fontosabb napirendi pontokat a helyi, megyei önkormányzatoknál.

Március 20-án, pénteken videókonferencia formájában tartotta rendkívüli ülését a helyi önkormányzat. Napirenden szerepelt a helyi önkormányzat 2020-as általános költségvetésének módosítása, a járvány elleni küzdelem érdekében. A márciusi tanácsülésen a szászrégeni tanács 1.983.000 lejt irányított a városi kórház működésére, fertőtlenítőszer, védőfelszerelések beszerzésére, valamint az új sürgősségi befogadóegység épületének befejezésére. A tanácsosok jóváhagyták a Dr. Eugen Nicoară Muncípiumi Kórházban a gasztroenterológiai rendelő létrehozását.

– Kiemelten kezeljük a kórház megfelelő működéséhez szükséges költségek biztosítását, most ez a leg-

fontosabb számunkra – ismertette Márk Endre alpolgármester, az RMDSZ szászrégeni szervezetének elnöke.

A tanácsulást követő napokban a szászrégeni önkormányzat RMDSZ-frakciója azt az álláspontot fogalmazta meg, hogy nem támogatja a 24 ezer euró átírányítását reklámvásárlásra és egyéb tévészolgáltatásokra. Ezekért a szolgáltatásokért közbeszerzési eljárást folytatott le a polgármesteri hivatal, nem volt szükség tanácsi határozatra.

Álláspont

Most az emberek egészsége és biztonsága a fontos, minden erőforrást erre a célra kell felhasználni. A szászrégeni tanács RMDSZ-frakciójának szavazata nem járult hozzá a polgármesteri hivatal által megrendelt, 24.000 eurós tévészolgáltatás és reklámvásárlás jóváhagyásához, amire a sajtóban és internetes oldala-

kon nemrég fény derült. Rendelkezésekre van szükség, nem reklámra. A szászrégeni tanács RMDSZ-es tanácsosai minden olyan lépést és intézkedést támogatnak, ami a járvány leküzdéséhez vezet.

A szászrégeni önkormányzat
RMDSZ-frakciója

Szászrégen,
2020. március 31.

Maros Megyei Tanács

Márciusban a Maros Megyei Tanács jóváhagyott egy 100.000 lej értékű sürgősségi alapot, amelyet a megyei vészhelyzeti bizottság rendelkezései alapján lehet felhasználni, speciális helyiségek kialakítására a koronavírus-fertőzés gyanús személyek karanténba helyezésére. A rendkívüli ülés keretében 2 millió 700 ezer lejjel egészítették ki a Maros Megyei Klinikai Kórház költségvetését. Az összeget a szükséges felszerelések és eszközök beszerzésére fordítják, egyebek mellett lélegeztetőgépeket, intenzív terápiás ágyakat és életfunkció-monitorokat vásárol az intézmény.

A március 31-én tartott soros ülésen, költségvetésmódosítás keretében, újabb összegeket irányítottak a Covid-19-betegségek korlátozására és megelőzésére irányuló intézkedésekre, összesen 1,9 millió lejt hagytak jóvá: a Maros Megyei Klinikai Kórháznak 1.000.000 lejt, a dicsőszentmártoni kórháznak 300.000 lejt különítettek el védőfelszerelés és fertőtlenítőszer beszerzésére. 500.000 lejt kap a Maros Megyei Gyermekvédelmi és Szociális Igazgatóság higiéniai és egészségügyi cikkek és gyógyszerek beszerzésére. Ugyanakkor a megyei tanács 48.000 lejjel támogatja a Maros megyei Horea Katasztrófavédelmi Fel-

ügyelőséget két professzionális biológiai fertőtlenítőberendezés, valamint fertőtlenítőszer beszerzésében.

A tanácsülésen döntöttek arról is, hogy az idén nem lesznek pályázati kiírások a civil szervezetek és az egyházak számára, valamint megvonják a támogatást azoktól a kulturális és sportrendezvényektől, amelyekre korábban együttműködési szerződést kötöttek. A szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezetek 800 ezer lej vissza nem térítendő összegre pályázhatnak – tájékoztatott Aszalos Gábor megyei tanácsos.

Az önkormányzati választásokról

Április 15-én a szenátus plenáris ülésén elfogadta azt a törvénytervezetet, amely kimondja, hogy a helyi választott tisztségviselők – polgármesterek, helyi és megyei tanácsosok, megyei tanácselnökök – mandátumát legtöbb 6 hónappal meghosszabbítják a szükségállapot megszűnésétől számítva, vagy az újonnan megválasztott helyi vezetők esküteléig. Szükség volt a mandátumok meghosszabbítására, mert a járvány ideje alatt nem írhatnak ki választásokat, a mandátumok a nyáron lejárnak, a városok, községek, megyék nem maradhatnak vezetés nélkül.

Jelentős változás: a helyi választások időpontját nem a kormány, hanem a parlament határozza meg, a szavazás előtt 75 nappal.

A törvénytervezetet az ellenzéki pártok vezetői (a Szociáldemokrata Párt, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége, a Pro Románia) és az RMDSZ elnöke kezdeményezték.

A törvénytervezetről első házként szavazott a szenátus, a végső döntést a képviselőházban hozzák meg.

TUDOR VERONKA

SZÍNES

OLVASNIVALÓ

A SZÜRKE

HÉTKÖZNAPOKRA!

Johannis a magyarokkal riogat

Erdély kiárusításával vádolta az államfő a PSD-t és az RMDSZ-t. Magyarelles támadásra ragadtatta magát április 27-én Klaus Johannis államfő, azzal vádolva az ellenzéki PSD-t, hogy „el akarja adni Erdélyt a magyaroknak”. Az elnöki állásfoglalás után a szenátus elutasította a székelyföldi autonómia-statútumot.

A kilencvenes évek nacionalista diskurzusát idéző, durván magyarelles kirohanást intézett Klaus Johannis annak kapcsán, hogy a képviselőház a napokban hallgatólagosan elfogadta a Székelyföld számára területi autonómiát biztosító törvénytervezetet. „Jó napot kívánok, PSD” – kezdte magyar nyelven mindössze kétperces sajtónyilatkozatát az államelnök a Cotroceni-palotában. Johannis élesen kifakadt az ellenzéki Szociáldemokrata Pártra (PSD) az autonómia-statútum kapcsán, kijelentve: miközben a Nemzeti Liberális Párt (PNL) alkotta kormány a világjárvánnyal küzd, a PSD szerint „a parlament titkos irodáiban azért harcol, hogy a magyaroknak adja Erdélyt”. Szerinte a PSD hathatós támogatást nyújtott az RMDSZ-nek, hogy vita nélkül átmenjen az alsóházban a javaslat. „Hihetetlen, kedves románok, mi történik Románia parlamentjében. Miközben jómagam, a kormány és a többi hatóság az emberek életéért küzdünk, azért harcolunk, hogy szabaduljunk meg ettől a járványtól, a nagy PSD azért harcol a parlamenti titkos irodákban, hogy a magyaroknak adja Erdélyt. Jó napot, Ciolacu (itt az elnök ismét magyar nyelven köszönt – szerk. megj.), vajon mit ígért a budapesti vezető, Orbán Viktor ezért a megegyezésért cserébe?” – intézett kérdést az államelnök Marcel Ciolacuhoz, a PSD elnökéhez. Johannis „mérgezőnek” nevezte a parlament ellenzéki többségét, és leszögezte: amíg ő Románia elnöke, „nem fog létezni” a Székelyföld számára autonómiát biztosító jogszabály.

Elítélték az elnök nacionalizmusát

Marcel Ciolacu alávaló megnyilvánulásnak minősítette Johannis nyilatkozatát, amely teljes mértékben diszkvalifikálja őt az elnöki tisztségben. Felidézte, az államfő cinkosként hallgatott, amikor néhány nappal azelőtt „bemocskolták Románia nagykövétét Budapesten”. A PSD vezetője úgy vélte: az államfő annak ellenére tette a „románellenes, demokráciaellenes kirohanását”, hogy tudta: a PSD is ellenzi Székelyföld autonómiáját.

Kelemen Hunor államfőhöz méltatlan, hisztérikus és ideges megnyilvánulásnak nevezte Johannis kirohanását. Az RMDSZ elnöke közösségi oldalán posztolt bejegyzésében úgy vélekedett, a román államelnök „tipikusan PRM-es (az egykori szélsőségesen nacionalista Nagy-Románia Párt – szerk. megj.), erőszakos és veszélyes üzenetet fogalmazott meg: a magyarok el akarják venni Erdélyt”. „Az elmúlt 30 évben precedens nélküli eseménynek voltunk tanúi ma: a Cotroceni-palota mikrofonjától otromba módon félretájékoztatnak és a magyarok ellen uszítanak. Az RMDSZ határozottan visszautasítja ezt a fajta diskurzust, valamint a gyűlöletkeltés minden fajtáját” – közölte Kelemen. Az RMDSZ elnöke hozzátette: az államelnöknek bocsánatot kell kérnie „veszélyes kisiklásáért”.

Robert Cazanciuc, a felsőház szociáldemokrata ügyvivő elnöke egyébként még Johannis színre lépése előtt összehívta a szenátus plénumának rendkívüli ülését, amelynek egyetlen napirendi pontja volt: az autonómia-statútum megvitatása. A döntéshozó kamaraként eljáró szenátus aztán a név szerinti voksoláson 126 szavazattal 9 ellenében megerősítette a – Székelyföld autonómiáját elutasító – szakbizottsági jelentést; az autonómia-tervezetet kizárólag az RMDSZ-frakció támogatta. A szenátorok egy része jelen volt a plénum ülésén, ők a mikrofonhoz lépve nyilvánították ki opciójukat, a felsőház többi tagját telefonon hívták fel, és így éltek szavazati jogukkal. Többen a telefonos bejelentkezéskor is kommentárt fűztek a döntésük alátámasztására, például olyanokat, hogy „Románia nem eladó”. Mások alkotmányellenes, aberráns, elrugaszkodott, szélsőséges kezdeményezésnek nevezték a törvénytervezetet.

Előzmények

A képviselőház április 23-án fogadta el hallgatólagosan a Székelyföld autonómia-statútumának törvénytervezetét. Az alkotmány értelmében a törvénytervezetekről a parlament először megkeresett kamarája 45 napon belül dönt, ha pedig nem bocsátják szavazásra az előterjesztést, a határidő átlépése esetén a törvény az illető ház által elfogadottnak számít, és átkerül a parlament másik házához. A törvénytervezetet az RMDSZ listáján mandátumot szerzett, korábban a Magyar Polgári Párt (MPP) színeiben politizáló Biró Zsolt és Kulcsár-Terza József képviselő nyújtotta be tavaly decemberben.

ROSTÁS SZABOLCS (SZÉKELYHON)

La revedere, Klaus Iohannis!

Ilyen aljas húzással körülbelül egy éve, az úzvölgyi provokációk óta nem szembesültünk. Ám Klaus Iohannis április 27-i megnyilvánulása az utóbbiakat is felülmúlja. Hiszen míg a székelyföldi haditemetőt övező szégyenletes uszításokat, támadásokat hónapokon keresztül adagolták a tavaly júniusi sírkertfoglaló, nyughelygyalázó csúcspont előtt és után, addig az államfő most egy-két perc alatt földhöz vágott minket, mint a gutaütés.

Nemrég erdélyi magyarok ezrei osztották meg büszkén Iohannis húsvéti üzenetét, melyben magyarul is kellemes ünnepeket kívánt. A mostani „Jó napot kívánok, PSD” azonban hátborzongató: derült égből vilámcsapásként sokkol, dobhártyaszaggatóan, szívszorítóan visszhangzik valahol mélyen, legbelül. Hiszen az államfő ezzel a megszólítással intézett újabb támadást a maga és kormánya legfőbb riválisa, a Szociáldemokrata Párt ellen. Románia első embere hitvány, galád, gyalázatos módon a magyarságot használta fel politikai céljai szentesítésére, amikor kijelentette: a PSD „a parlament titkos irodáiban azért harcol, hogy a magyaroknak adja Erdélyt”. Mindezt abból kiindulva tette, hogy a képviselőház – amelyben az ellenzéki honatyák többségben vannak – hallgatólagosan elfogadta a Székelyföld autonómiastatútumát rögzítő törvénytervezetet.

Iohannis húzása már csak azért is alantas, álnok, dicstelen, mert úgy állítja be a történéseket, mintha az ellenzék megszavazta volna Székelyföld, Erdély autonómiáját. Becstelenül visszaél azzal, hogy a hétköznapi emberek többsége nem tudja: a hallgatólagos elfogadás azt jelenti, hogy ha bizonyos határidőig nem szavaznak egy előterjesztésről az első házban, a tervezet automatikusan átkerül a döntő kamara asztalára, és ott már kötelező a vita és a voks. Ez rendszerint megtörténik más törvénytervezetekkel is. Ám az effajta félrevezetés Iohannis alávalóságának kisebbik, elhanyagolható szelete. Igazán nagyot azzal a magyarellenes uszítással kanyarított, amelyet utoljára a legvadabb magyargyűlölőktől hallottunk. Hiszen „a ma-

gyarok el akarják venni Erdélyt” típusú hergelés Corneliu Vadim Tudor és Gheorghe Funar egyik kedvenc szófordulata volt. Vadim és Funar napi gyűlölködést kötelezővé tévő orwelli világában, amely nálunk sajnos sok tekintetben valósággá vált. És, mint az államfő példája újfent mutatja, hiába reméljük, hogy valaha leszámolhatunk vele.

A PSD populista, a pandémia okozta belföldi válsághelyzetre fittyet hányó parlamenti taktikáját folyamatosan bíráló Iohannis pontosan azt tette, mint legfőbb ellenlábasa, ám az elnök figyelemelterelő hadműveletének becsapódása messze erőteljesebb, azonnali hatású. Miközben Iohannis saját, lyukas zsebű kormánya képtelen reális mentőcsomagot kidolgozni a román gazdaság talpraállítására, az elnök simán bevállalja a mindig nyerő magyar kártya előhúzását. Még annak árán is, hogy gyakorlatilag hazaárulással vádolja meg az ellenzéket, ezt pedig államfőként ugye illene bizonyítékokkal alátámasztani. És persze Iohannis arra is magasról tesz, hogy a magyar miniszterelnök belekeverésével nemzetközi diplomáciai következményei is lehetnek a kirohanásának. Hiszen amikor beszédében még egyszer megszólalt magyarul („Jó napot, Ciolacu!”), azt kérdezte a PSD elnökétől, „vajon mit ígért a budapesti vezető, Orbán Viktor ezért a megegyezésért cserébe”.

Könnyen megtörténhet, Klaus Werner Iohannis népszerűsége akkorát esett az ortodox húsvét tömegrendezvényei engedélyezésének megtorpedózásával, hogy sürgősen ki kellett találni valami indexhizlaló akciót. Hát éppen kapóra jött az autonómia ügye, amelyet ugye sokadszorra utasít el (de ennyire durván még sohasem), miközben továbbra sem hajlandó tudomást venni arról, hogy az ősei évszázadokon át önrendelkezést élveztek a Magyar Királyság idején. Klaus Werner Iohannis azt is már rég bebizonyította, hogy neki nem számít a kisebbségi jog, a nemzeti identitás, ő szakadatlanul románabb akar lenni a románál. Az ország jelenlegi államfője jól példázza, a határokon belül mennyire magára hagyatott az erdélyi magyarság: egyszerűen képtelenség olyan román partnert találni, aki legalább hátba ne támadjon az első adandó alkalommal. Az erdélyi magyarok többsége számára szimpatikusabb a román jobboldal, vagy legalábbis vállalhatóbb. Na most a magyar–román közeledést gyakorlatilag évtizedekkel visszavető Iohannis bebizonyította, hogy nincs kisebbik rossz. Köszönjük meg mindezt a drága románok, a normális Románia államfőjének! És akkor köszönjük is el tőle, hogy ő is megértse: La revedere, Klaus Iohannis! Igen, I-vel a nevét, ahogy dukál. És igen, románul, mert bár megértene az Auf Wiedersehen!-t is, nem érdemli meg.

A Cotroceni-palota

PÁVA ADORJÁN (SZÉKELYHON)

Tanítás a szükségállapot idején

Egy nagyon jó írást olvastam március végén a Facebookon, amit a saját oldalamon is megosztottam, ugyanis maximálisan egyetértettem minden sorával. Ebből szeretnék idézni néhány mondatot: *„Lehet, hogy furcsa, de az, aki ma még a pályán van, az szereti a gyerekeket. Nem csak a magáét, a tiédet is. Nem csak tanítja, nevelgeti, de félti és szereti is... Úgy szeretjük őt, hogy tudjuk, hogy gyerek. Dolgunk van vele, meg kell tanítanunk egy csomó mindent neki, hogy majd ha már nem leszünk mellette, eligazodjon... Mert a pedagógus legnagyobb superképessége, hogy más gyermekét is szereti, és szeret vele lenni. Ezért lett tanár. Mert ezt a szupererőt megérezte, csiszolta és fejlesztette. Ezért lett egy hét alatt online iskola. Nem azért, mert kötelező. Azért, mert nekünk fontos. Igen, a gyermek. A tied. Hiányzik. Visszavárujuk!”* (Kecskeméti Zsuzsa)

Írásom alapgondolatát e fenti gondolatokra támaszkodva szeretném kibontani. Hetek óta online tanítunk, még két műszakban is, hogy senki ne maradjon le, és megmaradjon a kapcsolat tanító és tanítványai között. Hogyan fogadták? Eleinte nem túl nagy örömmel. Hiszen tanulásra hívtuk őket, inkább a technikai eszközök nyújtotta lehetőség csigázta fel az érdeklődésüket. De lassan azt tapasztalom, hogy egyre nagyobb vágy van bennük arra, hogy odaüljenek a képernyő elé. És most már nem a technika élvezete miatt, hanem mert találkozunk, látjuk, halljuk egymást. Mindannyiszor megkérdezem őket: meséljete, hogy vagytok? Mesélnek. Mindenki arról, ami neki fontos, ami vele éppen történt vagy nem történt. És gyakran, nagyon gyakran belekérdeznek: „Tanító néni, mikor mehetünk már iskolába?!“ A kérdésben olyan reményteljes a hanghordozás, mintha már csak az én egyszavas válaszom tudná kielégíteni. Holnap – mon-

danám nagyon szívesen. De nem tehetem, hiszen én sem tudom, mikor lesz az a holnap... de reménykedünk!

Próbálok nekik elmondani, nagyon fontos, hogy ebben az időszakban megtanuljunk a türelmes várakozás művészetét. Az ott-

hon maradás, a bent ülés, a kitaró szófogadás művészetét. Fogjuk fel úgy, hogy első osztályos vizsgánk része ez a mostani helyzet. Bizonyítsuk be, hogy kibírjuk, de úgy, hogy közben nem fecséreljük az időnköt a semmittevésre. Tanulunk. Igen, elsősökként tovább tanuljuk a betűket. Igaz, hogy már jó néhányan ismernek minden betűt, ők már próbálkoznak a meseolvasással, no de mindenkinek szüksége van erre az ismeretre. Elmondom nekik, hogy én magam is tanulom folyamatosan, hogyan tudom őket a lehető legjobban bevonni ebbe a virtuális oktatási folyamatba. Olvasunk, számolunk, új betűt tanulunk, román szavakat és mondatokat gyakorolunk, mondókázunk, mókázunk, bábszínházat nézünk, kézimunka- és rajzmunkákat utánozunk. Csak az írás... az egy kicsit nehezkesebb. Megosztom a képernyőjükön az elektronikusan rögzített betűírás mikéntjét, aztán többször visszanezzük, s megbeszéljük, honnan indítjuk, hogyan kanyarítjuk, hol fejezzük be. Viszik az ujjukat a képernyőn, és követik a tollhegy által leírt betűjelet, mégis felhangzik: „Nekem ez nem megy, inkább gyere ide, fogd meg a kezem, és mutasd meg, hogy csináljam!” – hallom, hogy elcsuklik a hangja, sír. Igen, odamennék, megsimogatnám, megvigasztalódná, és együtt írónk le azt a fránya z, r, b vagy akármilyen betűt. És rögtön örülhetne, hogy nem is olyan nehéz, megy az már neki. De sajnos, ezt most nem tehetem. Nagyon nehéz a képernyőn keresztül az elbizonyta-

Kiss-Miki Melinda

lanodott kis nebulót megvigasztalni. A szavakban nyújtott bátorítás csak félig-meddig teszi meg a hatását. Kell a közelség, a gyöngéd érintés, a csak órá szegződő biztató mosoly, az odahajolás és átöleléssel nyugtázott siker: na látod, milyen ügyes vagy! Mindezek elmaradnak, és a gyerekek hiányolják. Emiatt gyakran feszengenek, türelmetlenek, kevesebb motivációval és élvezettel vesznek részt az órán. De jó, hogy még ez is van! Örülnek, hogy látják egymást, kérdéseket tesznek fel egymásnak, mesélnek és mondogatják: emlékszel, amikor az iskolában...

Igen, talán ez a helyzet a gyerekekkel is átértékelte az iskolát, a közösséget. Aki nem szeretett eddig, most már az is nagyon szeretne iskolába menni. És tűnődöm nap mint nap azon, túl a betűk, számok, nyelvek világán, hogyan is segítsen őket leginkább abban, hogy bátor megküzdésre sarkalljam őket, hogy egyéni teherbírásuk erősödjön, képesek legyenek a változások elfogadására, miközben továbbra is fontosak maradjanak számukra a biztonságot nyújtó személyes kapcsolatok. A stressz, a szorongás, a félelem, ami gyakran ott van a szülőkből, családtagokban, átvesz a gyerekekre, akaratlanul is átveszik. Innen kell segítenünk nekünk, pedagógusoknak abban, hogy az adott helyzetet a gyermeki én megerősítésére fordítsuk át, ezáltal érzelmi stabilitást építve fel bennük.

Ez hosszú folyamat, de úgy érzem, most, még inkább, mint bármikor, erre a szükségletre kell kifinomultan reagálnunk, és ebben segítsük gyerekeinket.

Mi kell ehhez? Elsősorban a fizikai biztonság: konkrét, következetes program, jól megtervezett fizikai és szellemi tevékenység, játék, mozgás és hasznos foglalatosságok otthon. Ugyanakkor jó beszélgetések, együttes élmény a családban. És kell az ima! Igazán itt van az ideje, hogy a gyerek megtapasztalja azt, hogy amikor anya, apa elbizonytalanodik a holnap mikéntje miatt, odafordulnak alázatos imával a mindenek Teremtőjéhez, a mi jószágos Atyánkhoz, és kéri a segítségét, oltalmát a nehéz időkből való helytálláshoz, a problémákkal való megküzdéshez. Itt az ideje beszélni arról, hogy Jézus is alázattal cipelte keresztjét, és mindvégig kitartott küldetésében. Tudniuk kell, hogy amikor apa és anya már nem elég erős, hogy a bajokat elhárítsa, ott van a mi Atyánk, aki szeretettel figyel ránk, és a tenyerén hordoz minket. Ideje átadni örökségül a hitet, a hittel való ráhagyatkozást Isten akaratára. Legyen ez a szülői küldetés fontos része, és akkor mi, pedagógusok is hozzáadjuk a hivatásunk által kifejlesztett és megélt együttérző lelki erőt és gazdagságot.

KISS-MIKI MELINDA

Hogyan éli meg egy egyetemista a bezártságot?

Păcurar Andreea

Olyan időt élünk, amely drasztikus változásokat hozott mindannyiunk életébe. A megszokott rohanás és a társasági élet helyett csend vesz körül minket. Senki nem szereti, ha akarata ellenére változás következik be az életében, ez viszont egy olyan helyzet, amit el kell fogadnunk, önmagunk és mások egészségének érdekében.

Mindez hogyan befolyásolja egy egyetemista életét? Elsőévesként az elején nehezen tudtam elfogadni, hogy nem mehetek az egyetemre, nem találkozhatok a barátaimmal, nem szervezhetem tovább mindazt, amibe épp belekezdtem. Tudniillik rengeteg új dologba vágtam bele a járvány előtt, maximális volt az izgatottság, a boldogság, az aktivitás, míg mindez hirtelen meg nem szűnt. Nem volt mit tenni ellene. Úgy éreztem, hogy mindent elvettek tőlem, csak állok tehetetlenül és nézem, hogy lassan minden megáll körülöttem.

Ám az élet mégis megy tovább. Elkezdődött az online oktatás, amiből a tanáraink megpróbálták a legtöbbet kihozni, hogy ne maradjunk el az előadásokkal, illetve a gyakorlatokkal. Az elején érdekes volt megtapasztalni ezt, de lassan mindenkinek sikerült felzárkózni. Meg kell jegyezni, bármennyire is törekszünk arra, hogy az oktatás jó hangulatban és produktívan folyjon, egyáltalán nem helyettesíti azt az érzést, amikor a valóságban ott vagyunk az egyetemen. Máskor egy hosszú egyetemi nap után alig vártam, hogy hazaérjek, de most rádöbentem arra, hogy ahogy a családi életnek, úgy az egyetemi életnek is

megvan a maga helye, ideje. Pontosan ez adja meg a varázsát, és ez adja a különbséget.

Minden negatívum ellenére sikerült meglátnom a helyzet pozitív oldalát. Hirtelen rengeteg szabadidőm lett. Nem kell rohanni sehova, itthon vagyok egész nap. Ez a helyzet olyan lehetőséget adott, ami fontos számomra, és igyekszem maximálisan ki is használni. Együtt lehetünk a családdal, de ugyanakkor van időnk kicsit magunkkal is foglalkozni. Ahhoz képest,

hogy az elején mennyire el voltam keseredve, hogy már semmi sem olyan, mint eddig volt, rá kellett döbennem, hogy amióta itthon vagyok, többet pihenek, többet kacagok; vidáman telnek a mindennapok, mindig sikerül valami újat felfedeznem, megcsinálnom. Bár tény, hogy vannak pillanatok, amikor hiányolom a társasági életet, az egyetemet, de az, hogy a családdal lehetek, erőt ad a kitartásra. Ilyenkor arra gondolok, hogy mennyire jól fog esni az első ölelés, az első mosoly, az első előadás, az első találkozás.

Úgy gondolom, hogy ez a periódus megtanít bennünket türelemre, kitartásra és arra, hogy értékelni kell minden pillanatot, mert sohasem lehet tudni, hogy az meddig fog tartani. Majd ha minden fokozatosan visszaáll a normális kerékvágásba, az emberek jobban fognak örülni annak, ami épp van, mint ezelőtt. Legalábbis én így érzem, gondolom, és remélem, hogy ezután mindenki nagyobb figyelmet fog fordítani a körülötte lévőkre, mint eddig.

A legvégén pedig azt szeretném üzenni az olvasóknak, hogy tartsanak ki, legyenek türelmesek, maradjanak egészségesek, üljenek otthon és szeressék egymást. Ez a legfontosabb most mindannyiunk számára, úgy gondolom, hogy közösen, összefogással többre megyünk, mint egyedül. Végezetül egy dalszövegből idézek: „*Most, hogy egyedül maradtam / Sokáig beszéltem magamban / Egy végül elmaradt tavasszal / Megtanultam ölelni szavakkal.*“ (Wellhello: Ölelni szavakkal).

PÁCURAR ANDREEA

Harc az álhírek ellen

Láthatjuk, hogy a koronavírus-járvány a valótlán és félrevezető hírek terjedését is magával hozta, ezek pedig a járvány elleni küzdelmet is megnehezítik. Az álhírek a betegségnél is jobban terjednek, és ezzel én is nap mint nap szembesülök. Talán kezdő, médiában dolgozóként elmondhatom, hogy a valódi hírek tűnő félretájékoztatás és álhírek célja, hogy manipulálják az olvasókat, ez pedig a közösségi média korában sokkal könnyebben és gyorsabban megy.

Az álhírek terjesztésének egyik gyakori módja a szenzációhajhász, figyelemfelkeltő címek, hogy minél több felhasználó kattintson az oldalra, amivel ők több pénzt kereshetnek. Tény viszont, hogy olyan időket élünk, amikor az emberek aggódnak, hogy rosszt hírt kapnak, így már a mindennapokban is nehéz nyugodtnak és higgadtan maradni, nehogy a megrázó hírek olvasása-

Fülöp Bernadett

kor. Jellemző, hogy nem feltétlenül jut eszünkbe a tények ellenőrzése. Így eshet meg, hogy akár egy magánszemélytől származó Facebook-bejegyzés manapság ugyanolyan jelentőséggel bír és ugyanakkora figyelmet kap, mint egy szakember alapos elemzése – és ez bizony nagyon káros a társadalmunkra.

A félretájékoztatás ugyanakkor kizárólag azokon múlik, akik elhiszik és megosztják a valótlan információt. Könnyű az áldozatául esni. Bevallom, nekem sem mindig ment könnyen, sőt az is előfordul, hogy egy-egy írás a mai napig csapdába csal. Az életem pedig úgy alakult, hogy meg kellett tanulnom: nem minden arany, ami fénylik.

Sokáig volt kérdés számomra, hogy mit tehetek azért, hogy az álhírek terjedését megakadályozzam, és egyáltalán hogyan szűrhetem ki őket. Jelen pillanatban eljutottam arra a pontra, amikor ezek megválaszolásával másoknak segíthetek. Például önöknek, kedves olvasók. Ezért ha rám hallgatnak, megosztok néhány egyszerű tippet. Ha nagyjából tisztában van azzal, hogy a vírus micsoda, honnan jött, hogyan terjed és ki van veszélyben, akkor már az álhírek jó ré-

szét magától is ki tudja szűrni. Nézzen utána megbízható forrásokból a szükséges információknak. Árulkodó jel lehet az is, ha sok helyesírási hiba van benne, vagy látszik rajta, hogy összecsapták, ilyenkor valószínűsíthető, hogy nem hozzáértők írták. A hiteles, megbízható szerkesztőségek mindig figyelnek arra, hogy milyen munka kerül ki a dolgozók kezei közül. Emellett gyanús lehet, ha a cikkben vagy közösségi médiában megosztott posztban többször is megosztásra szólítják fel. A hiteles újságcikkeknek általában nincs ilyesmire szükségük, a kattintásokért, lájkokért, megosztásokért vadászó oldalaknak viszont annál inkább.

A felsoroltakat érdemes figyelembe venni egyébként is, de most még inkább, kellő forráskritikával illetni mindent, amit olvasunk az interneten, főleg azokat a cikkeket, amelyek futótűzként terjednek a közösségi médiában. Ha megfelelő körültekintéssel jár el, nehezebben fogják tudni átverni kattintás- és lájkvadász vagy álhíreket gyártó weboldalak. Legyen figyelmes, legyen okos!

FÜLÖP BERNADETT

A sportélet a koronavírus fogságában

Szabó Antal – régi szép idők

A sportkedvelők népes tábora világszerte türelmetlenül, érdeklődéssel és reményteljesen várta ezt az esztendőt... S eljött a várva várt 2020. Már január dereka tájékán megkezdődött a visszaszámlálást: csupán hat hónap van hátra a labdarúgó-Eb-ig és hét a tokiói nyári olimpiai játékokig. Micsoda nagyszabású és nivójú események lesznek! Kettő is ugyanabban az évben! Mekkora kiváltság! – mondogattuk boldogan, önelégülten. Arra számítottunk, hogy a füledt, forró nyár valamennyiünket megfertőz a sport iránti leküzdhetetlen szeretet vírusával. Ám sajnálatos módon a tavasz egy más vírussal köszönt be: nem a „zöld vírusokkal” (a Sănătatea Kolozsvar harmadosztályos csapatának beceneve), amely március 13-án kellett volna megmérkőzzön a szászrégeni Lendülettel, hanem az Ázsiából időközben átvándorolt kegyetlen koronavírussal.

Kezdetben reménykedtünk, hogy a világviszonylatban kialakult súlyos helyzet nem befolyásolja az év nyárára kiírt sporteseményeket. Reményeink azonban gyorsan szertefoszlottak. Sorra szakadtak félbe az országos labdarúgó-bajnokságok: az olasz, a spanyol, a francia, az angol, a német... A szerbek, az ukránok és a törökök szinte az utolsó pillanatig makacsokodtak, folytatták a zárt kapus mérkőzéseket, ám végül ők is kénytelenek voltak bedobni a törülközőt. A Bajnokok Ligája és az Európa-liga küzdelmei a nyolcaddöntők visszavágói előtt szakadtak félbe.

Ezek után immár korántsem meglepő módon bekövetkezett az elkerülhetetlen, lesújtó bejelentés: az UEFA elnöke, a szlovén Darko Cseferin közölte, hogy az eredetileg június 12. – július 12. között megrendezendő Európa-bajnokságot egy évvel elhalasztják, az Európai Labdarúgó-szövetség által kijelölt új időpont: 2021. június 11. – július 11.

A nemzetközi fórum nagyon készült erre az Eb-re, hiszen egészen különleges, ünnepi, egyedi lett volna, mivel ezelőtt hatvan évvel Olaszországból indult útjára az időközben legrangosabbá vált kontinensfociviadal. Micsoda nyüzsgés lett volna Európaszerte, nem kevesebb, mint tizenkét városban rendezték volna: Budapeستől Dublinig, Koppenhágától az azeri Bakuig. Az ünnepi focirandevú sajnos elmarad.

A sportkedvelők bánatára hasonló döntést hozott a Nemzetközi Olimpiai Bizottság is: a tokiói nyári olimpiai játékokat 2020. július 24. – augusztus 8-ról 2021. július 23. – augusztus 9-re napolta el. Mennyire készültek a szamurájok a világméretű sporteseményre: korszerűbbnél korszerűbb sporttermek egész házával, uszodákkal, olimpiai campusokkal. A japánok több mint balszerencsésnek nevezhetik magukat, hiszen az 1940 nyarán szintén Tokióban megrendezendő olimpiát a II. világháború miatt törölték. Amikor

felvetődött a nyári olimpia esetleges törlésének gondolata, a japán miniszterelnök sértődötten nagyon rossz viccnek minősítette.

A nemzeti bajnokságok sorsát illetően a cikk írásának pillanatában a szakszövetségek még nem döntöttek a küzdelmek újraindításának időpontjáról. A belga Profiliga azon szándéka hallatán, miszerint már március végén bajnokot hirdetnek, anélkül, hogy a küzdelemsorozat befejeződne, Darko Cseferin, az UEFA elnöke határozottan kijelentette, hogy ez esetben az európai szövetség habozás nélkül kizárja a belga csapatokat a nemzetközi kupasorozatból.

A koronavírus-fertőzés miatt hirtelen leállt Európa, szinte az egész világ sportélete is. Emberek milliói, tízmilliói szomorkodnak, kiábrándultak, a sorozatos halasztásokkal egy világ dőlt össze bennük. A sport iránti szeretetük azonban nem lankad. Késő ősszel vagy jövő tavasszal valószínűleg újraéled a sportélet. Nem csupán a sportolók, edzők térnek vissza a szédületes, ellenállhatatlan körforgásba, hanem természetesen mi is, a kiéhezett sportkedvelők népes tábora. Készüljete, stadionok, sporttermek, fogadóirodák: a sport húséges „katonái” újra készek hódolni régi-új szenvedélyüknek, sportágtól függetlenül.

SZABÓ ANTAL-LORÁND

Kedves Koronavírus!

Hadd kezdjem azzal, hogy nem vagy valami népszerű a világban... De tudom, nem is azért jöttél, hogy rajongókat és lájkokat gyűjts. Más a célod, talán valamiféle figyelmeztetés.

Figyelmeztetés, hogy rossz irányba haladunk, hogy önzően viselkedünk, hogy nem élünk elég tudatosan. Pazarolunk, örült módon vásárolunk. Sőt, a vásárlás komplett hétvégi programmá nőtte ki magát. Annyit utazunk, hogy már lassan a repülő is dugóba kerülnek. Nem töltünk elég időt a családdal. Nem empátiával és segítséggel fordulunk egymás felé, hanem kritizálásból és kioktatásból emelünk falakat. Na de aztán jöttél Te!

Úgy döntöttél, hogy kezvedbe veszed az irányítást, és pár hónapra megállítod a világot. Figyu, nem gondolod, hogy túl drasztikus eszközt választottál? Bár lehet, hogy igazad van. Lehet, hogy már csak ebből értünk. A rokonaid biztos meglátogattak minket korábban, és próbáltak szelídebben figyelmeztetni, de nem sikerült.

Kénytelen voltál Te közbelépni, hogy Neked hátha hiszünk. És látod, hiszünk. Csak óriási szomorúság, hogy ezért milyen nagy árat fizetünk. Emberéleteket és gazdasági összeomlást.

De a tragédiák mellett azért szép dolgokat is intéztél, amiért hálásak lehetünk. A világjáró bizniszmen

Böjte Csaba gyermekek körében

apukák most esti mesét olvasnak a lányaiknak. A folyton rohanó anyukák leporolták a varrógépet, és maszkot varrnak a fél utcának. Az oktatás pár nap alatt éveket ugrott, átléptünk a digitális korba. Az iskolák bezártak ugyan, de az élet iskolája megnyitotta kapuit. A gyerekek részt vállalnak a házimunkából, látják, hogy mennyi energiába kerül rendben tartani a lakást.

Kiderült, hogy milyen sokan tudnak otthonról dolgozni, anélkül, hogy órákat zötyögnének a munkahelyükre és vissza. Esténként kártyapartitól és táncos családi bulitól hangosak a nappalik. A konyhából áradnak a finom illatok, olyanok is megsütötték életük első kenyerét, akik eddig csak dobozból ették a rendelt ebédet. A boltok fejlesztették a szolgáltatásait, egyre többen vállalnak házhoz szállítást, hogy megéljenek.

Rákényszerítettél minket, hogy legyünk beosztottak és gondolkodjunk előre, mert nem ugrunk le csak úgy egy doboz tejfölért a boltba. Az egészségügyi dolgozók (ismertebb nevükön Hősök) naponta ajándékokat kapnak. Virágot a kertészettől, friss pizzát a helyi étteremből, biztató, hálálkodó transzparenszeket a lakosságtól.

A kihalt városokban újfajta élet jelent meg. Turisták helyett vaddisznók mászkálnak Róma utcáin, Velencében pedig újra hattyúk, kacskák, halak és delfinek úsznak motorcsónakok helyett. Olyan helyeken is kék lett az ég, ahol a szmogtól eddig azt sem tudták, milyen az igazi színe. Segítségnyújtó üzenetek árasztják el az internetet. Aggódunk a rég nem látott, távoli ismerősökért is, érzékenyebbek és érzelmesebbek lettünk. A lakóparkokban – ahol talán nem is ismerték egymást a szomszédok – közös zumbaórát

tartanak az erkélyeken. A nagyszülők Skype-on mondott mesével enyhítik az unokák hiányát. A szülők egyre jobban tisztelik és elismerik a pedagógusokat, mert most ők tanulnak otthon a gyerekekkel. Sorra születnek az egymást támogató, kreatív ötleteket adó csoportok a Facebookon.

Rendezzük a holmit a szekrényben, elkészülünk az évek óta halogatott feladatokkal is. Szépülnek a keretek, tisztulnak a padlók és a függönyök. Fertőtlenítjük a kilincseket és a telefonokat, amit vírusmentes időnkben is gyakran meg kéne tennünk.

Ülünk a fertőtlenítő- és kenyérillatú lakásban, és egyre csak várunk, várunk... Várjuk, mikor hagyysz itt minket. Mikor érdemeljük ki a jutalmat, hogy elköszönsz tőlünk. Az a legrosszabb, hogy bizonytalanságban tartasz, és nem vághatjuk a centit. De majd ezt is megszokjuk. Megtanuljuk, hogy nem tudunk mindent kiszámítani és kontrollálni. Kreatívvá és erőssé tesz minket az új helyzet, mert látjuk, hogy minden nap abból kell kihoznunk a legtöbbet, ami éppen van. Ha kevés a liszt, akkor kevés lisztből.

Néha eljárszunk a gondolattal, hogy milyen lesz, amikor végre lelépsz. Tudod, mit remélek? Hogy nem onnan folytatjuk, ahol abbahagytuk. Nem térünk vissza abba az állapotba, amiben találtál, hanem szintet lépünk.

Emlékezni fogunk az üzeneteidre, és megtartjuk az újonnan kialakult szokásainkat. Nem lesznek kapzsi, kielégíthetetlen vágyaink, hanem kevesebbrel is beérjük. Értékeljük az élet apró örömeit, amikről Te megmutattad, hogy nem is olyan apróságok. Azok a legnagyobbak.

Üdvözöllek (de csak tisztos távolságból).

BÖJTE CSABA

Akikre büszkék vagyunk

A Szászrégeni Népszínház Kemény János Társulatának ificsoportja (2019):

Antal Szilárd, Antal Szabolcs, Sándor Tihamér, Baki Roland, Nagy Erika Noémi, Sükösd Anita, Bartis Nereman Andrea (a képről hiányzik Ercei Boglárka) Horváth Péter *A fogas* című történelmi drámájában.

Akicsi szoba, de azt még hagyjuk. Előbb a parlament nyomuljon. Abból sem az a nagyon nagy, egész a Duna partján, hanem csak a gyűlésterme. Akarom mondani, csak a váróterme. Benne ülőkés padok, asztalok, barnák, egymás mögött, szagatott ívben. A padokban utasok. Valamiféle csatlakozást várók. Ülnek. Fészkelődnek. Esznek. Isznak. Újságot olvasnak. Keresztretjvényt töltenek kifelé. Hátra-hátrafordulnak. Integtetnek. Mutogatnak. Szigorkodnak. Mosolykodnak. A padok közt is utasok. Jönnek-mennek. Bejönnek meg kimennek. A padlóparkettán szemét. Elhullatott újságpapír. Tízóraiszalvéta. Gyűrt papírzsebkendő. Fehér. Kiflimorzsa. Kolbászbél. Szalonnabőr. Ezekbe botladozni lehet, de arrább is lehet rúgni őket. Pöccinteni. Passzolni. Kuka nincs. Takarítószemélyzet nincs. Nincs rá pénz a költségvetésbe tervezve. Másmifélére se terveztek, de arra mégis van egy-kéthárom milliárd. Eldobott, eltaposott cigarettavég sehol egy szál sem, mert egyezés van az utasok között, felirat is a bejárat előtt, miszerint tilos odabent a dohányzás. A falakon körbe-körbe egy-egy élesebb, egy-egy halványabb halvány karc. Átdöfött szívből ilyen, hogy szeretlek, Bözsikém! Focilabdában ilyen, hogy hajrá, Csút! Térképkontúrban meg ilyen, hogy ez a Borona hazaáruló! Mellette egy valamiféle, mintha kereszt. Van úgy, hogy egyik-másik utas feláll, mert éppen eszébe jut valami, és akkor jól beolvas a másik utasnak, aki aztán vissza beolvas. De úgy is van, hogy ül és csak ül az illető utas, mint ahogyan nyuszi ül a fűben, ülve, szundikálva, s meg nem szólalna az égvilágon soha semmiért se. Közben belebeszél az állomásfőnök a hangosbemondóba. Érdekli is, nem is az utasokat. Az idős kertészmér-

nök járt már a parlamentben. A váróterembe is belépett, na de csak átutazóként. Mert kinek s minek másként?

A kicsi szoba. Az idős kertészmérnök és az idős kertészmérnöknek asszony kicsi szobája. Ama százéves, ám büszke parasztház akárhányadik búvóhelye. De tényleg. Sokszor bujkáltak benne az unokák egykoron. Mikor megvették a mérnökék azt a parasztházat, nagyon kinézett a kicsi szobája. A fürdő felől nem volt ajtaja, csak ajtórése, s azon holmi lepedő. Nem lepedő, hanem abrosz. Nem

A kicsi szoba meg a parlament

abrosz, hanem valami nejlonszalag eresztmény. Az idős kertészmérnökék, akik akkor még nem is voltak olyan idősök, úgy eltalálták elsőre a megoldást arra a lyukra, hogy Csepp, a kutya megnyivogta. Szakemberekkel rakkattak műanyag harmonikaajtót a részre. Szerették. Később azonban kiserették onnan. Túrték, ameddig túrhették, s aztán finom fenyődeszkából csináltattak oda egy kulcsos, kilincses ajtót. Nagyon kinézett a kicsi szoba mind a négy fala is. Deréig volt penészes. Na meg a kéménylyuk. Nyitva volt. Folyt belőle, szállt az ősi, fekete korom a szobába. És sehol se volt meg a zárólapja. Hát ez volt. Szerencsére kibírta az új ajtót, a penésztelenítést, a kéményjavítást, a festést és a takarítást is a mérnökék költségvetése. Magánügy. Bútor a kicsi szobában, ne keresd, de most annyi van, hogy több a soknál. Inkább könyveszekrények. Aztán egy hintaszék, egy süppedős fotel, egy kihúzható, többrészes kanapé és egy pöttöm íróasztal. Jó az a számítógépnek. A kicsi szoba három fala képekkel

van tele. Látható vagy csak alig látható karcolás rajta egy sem, nem úgy, mint amott a váróteremben. Az egyik falon linómetszet szerénykedik erdélyi szász templom kontúrájával. Mestere Németországban él. A másik falon két fametszet. Az egyiknek az a címe, hogy Gótika. A másiknak az, hogy Ágnes asszony balladája. A harmadik falon bronzplakett töpreng. Imitt-amott unokarajz van, meg sógorasszonyfestmény.

Magának a kicsi szobának ugyancsak vannak utasai. Ők az unokák, a fiak s a menyek. Belépnek oda, megölelik egymást, üldögélnek, kedvesen szólnak egymáshoz mindig, aztán elfelé sietnek a csatlakozással. A kertészmérnöknek asszony is utas. Ajtót nyit, mond kettőt, majd továbbáll, rendszerint a konyhába sorol főzni, asztalt teríteni. Mesés az, ahogy főz. A váróterem mesterszakácsai mind s mind kismiskák volnának mellette. Miért nem hívják meg a kertészmérnöknek asszonyt a váróterem konyhájára? Azért, mert sokkal többet tud, mint azok ott fent mindannyian, vagy azért, mert a parlament, bocsánat, a váróterem összes aranyáért se menne oda? A kertészmérnök nem utas, ő király. Kicsit puhábban: tetszik, nem tetszik, ott ő a kicsi szoba ura. Ott ül, áll, olvas, ír, alszik, mikor nincs mit keresnie egyik kertben sem. Történések a kicsi szobában? Voltak, vannak, remélhetőleg még lesznek is. Ott szokták kifesteni magukat a leányunokák. Főleg a körmüket színezik. Ott pisilték le s lyuggatták ki a piros kanapét a fiúunokák. S hát onnan kínlódta ki a piros kanapét az előszobába, s az előszobából az udvarra az idős kertészmérnök a feleségével, az idős kertészmérnöknek asszonnyal úgy, hogy már-már beleidegeltek mindketten.

RÉTHY ISTVÁN

Lapelőzetes

Lapunk júniusi számában számos érdekes cikkel fog találkozni a kedves olvasó. Remélhetőleg szép lassan visszabilenünk a normálisabb kerékvágásba, és kézbe vehetik a lapot nyomtatott formában is, bár ez még a jövő titka. Hogy miről írunk?

A **Helytálló elődeinkben** Böjte Lídia Géczy Annára emlékezik. Az **Épített örökségünk** rovatban Nagy F. Atilla a magyarrégeni református templomot és a kommunizmus áldozatainak emlékművét mutatja be.

Kun László nyugalmazott tanár **Varró János** íróra, irodalomtörténészre emlékezik születésének 93. évfordulóján.

„Varró János élete, munkássága ma már ismerőbb az anyaországban – ahova 1987-ben telepedett át. A múlt század derekán irodalomtörténeti és oktatói munkássága révén az erdélyi magyar értelmiség élvonalába tartozott, az 1956-os forradalmat követő megtorlás azonban az ő ígéretes pályáját is kettétörte.

A nehéz börtönévek után – annak ellenére, hogy 1969-ben felmentették – egyetemi katedráját már nem kaphatta vissza. Élete fő műve, Kós Károly monográfiája is csak 1973-ban jelenhetett meg, de ekkor sem teljes terjedelmében.”

Levéliinterjút olvashatnak a New Yorkban élő 65 éves **Erdei Jánossal**, a Marosvásárhelyi Rádió tudósítójával **És szóltak a harangok Vásárhelyen** címmel.

„- Gyakran halljuk a Marosvásárhelyi Rádióban jellegzetes akcentusú tudósításaidat, melyek mindig így végződnek: Erdei Jánost hallották... New Yorkból.

Mióta élsz a világvárosban a földrész túlsó oldalán?

– Harmincadik éve, 1991 óta tudósítom heti rendszerességgel a Marosvásárhelyi Rádiót. Pontosan 25 éve élek New York kertvárosában, 15 percre a híres neves Times Square-től; munkahelyem három percre van a híres tértől. Az első éveket egy New Yorkhoz közeli nagyvárosban kezdtem, Newarkban. Egy katolikus szervezet van itt, amely politikai menekülteket fogad, és segíti őket beilleszkedni az amerikai társadalomba.”

Aki kérdezett, Székely Ferenc, a Népújság külmunkatársa.

Borzalmasabb dolgokról is olvashatnak az **Ezt tudtátok?** című sorozatban. Az ismertető olyan részleteket is tartalmaz, melyek az érzékeny, széplelkű olvasóknál ki fogják csapni a biztosítékot. „Churchill szavait ellopva, nem ígérhetek mára mást, mint vért, verejtéket és könnyeket, no még egyéb borzalmakat. Az alábbiakban ugyanis a történelem során alkalmazott kivégzési módszerekről fogok szólni, korántsem szemérmesen, hanem az egyes módszerek részleteit bizony egyértelműen és világosan kifejtve. Aki nem bírja az ilyesmiket...”

Megismerhetünk **Öt érdekes történetet** a második világháborúból.

Közljük Réthy István **Barátok éles kései** című írását, de nem marad el a humoroldal sem.

Lesz két-három más meglepetés is. Természetesen nem feledkezünk meg június 4-ről sem.

Addig is: vigyázzunk egymásra!

FÁBIÁN ANDRÁS GY. FŐSZERKESZTŐ

Üzenet

Adorjáni Dezső püspök

Adorjáni Dezső Zoltán arra *gítően vállalva ezt a mostani* biztat: osztozzunk önzetlenül embertársaink sorsában!

A mai kritikus helyzetben jellemezzén bennünket feltétlenül a kettős szemlélet, a kettős rálátás a valóságra – írja Adorjáni Dezső Zoltán, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöke.

Egyrészt figyeljük és éljük keresztény felelősséggel mindazt, ami a horizontális síkon a történelemben jelenvalóság, az ittlet Istenben, Isten ígéretében. Ez az világában történik és megnyilatkozik. Osztozzunk önzetlenül embertársaink sorsában, társadalmunk, világunk kérdéseiben, tevékenyen felvállalva ennek minden gondját, baját, törekvését, se-

próbatételt is. Másrészt legyen életünknek egy másik, sokkal tágasabb horizontja is. Legyen rálátásunk létünknek erre a másik, függőleges dimenziójára, merjünk minden körülmények között Istenre tekinteni. Legyen bátorságunk felfelé nézni. Legyen bátorságunk ráhagyatkozni és benne bízni.

Mert a hit alapja nem más, mint bízni, feltétel nélkül bízni Istenben, Isten ígéretében. Ez az ígéret az életnek az ígérete, ez ad ma is erőt nekünk ebben a különleges helyzetben, ebben a megpróbáltatásban.

(Forrás: Székelyhon)

Vidám percek

Pistike apja felakasztja magát. Édesanyja az első sokk után azt mondja neki:

– Menj el, fiam, a paphoz, mondd meg neki, hogy jöjjön el, de ne áruld el, hogy édesapád öngyilkos lett, mert az öngyilkoshoz nem fog eljönni, és nem fogja eltemetni sem.

Pistike bekopog a paphoz.

– Pap bácsi, tessék eljönni hozzánk, édesapám meghalt.

– Magához szólította az Úr? – kérdi meglepetten a pap.

– Dehogyan szólította! Úgy fogta meg lasszóval!

*

– Miről vitatkozik két politikus egy kidőlt fánál?

– ?

– Hogy jobbra vagy balra dőlt-e.

*

A tanár így szól az osztályhoz: – Ha a hátsó padokban ülők olyan csendben kártyáznak, mint akik a középső padokban alsznak, akkor az első padokban ülők tudnának figyelni.

*

– Miért karikás az ördög szeme?

– ?

Fejés előtt

– Mert az ördög sohasem alszik.

*

– Anyu! Nagyon fáj a torkom, meg a hasam is!

– Ó te szegény! Miből is irtok ma dolgozatot?

*

Agresszív kismalac sétál az erdőben. Találkozik a jó tündérrel:

– Agresszív kismalac, lehet két kívánságod – mondja a tündér.

– Oké. Verj ebbe a fába egy szöveget, de úgy, hogy senki ne tudja kihúzni.

– Ilyen egyszerű? Tessék. És mi a második kívánságod?

– Húzd ki!

*

– Miért van a parlamenten kupola?

– ?

– Ki látott már lapos tetejű cirkuszt?

*

A szóke nő szül, kislányt szeretne. Pár perc múlva világra is jön a baba.

– Hát ez bizony nem lány – mondja a doktor.

Mire a szóke nő:

– Hanem?

*

Egy nő meg egy férfi találkozik a nudistastrandon.

– Örvendek – mondja a férfi.

– Látom...

*

Pistike kérdezi a tanárnőtől:

– Tanárnő, hogyan hull a hó visszafelé?

– Sehogy, miért kérdezel ilyen hülyeségeket?

– Mert anya azt mondta, vigyek magammal kabátot, mert lehet, hogy visszafelé hullni fog a hó.

*

Meghal egy nagyon tisztességes, erkölcsös arab. Miután a legkisebb foltot sem találják az előéletén, Szent Péter a hetedik mennyor-

szágba kíséreti két őrangyallal, személyes fogadásra Istennél. A fogadáson az összes hetedik mennyországi lakó sorban áll, Isten bemutatja őket:

– Ádám, Abel, Ábrahám, Izsák, Jákob..., Dávid, Salamon...

– És hol vannak az arabok? – kérdezi az öregúr.

– Rögtön hívom őket is – mondja Isten.

Majd tapsol kétszer, és így kiált:

– Mohamed, Ahmed, két kávét!

*

Válópernél kérdezi a bíró a házaspár gyerekeitől:

– Szeretnél apáddal élni?

– Nem szeretnék – válaszolja a gyerek –, mert mindig megvert.

– Akkor inkább anyádnál maradsz?

– Nem, ő is sokszor megvert.

– Akkor hol szeretnél lakni?

– Szeretnék a magyar fociválogatotthoz költözni, ők sohasem vernek meg senkit.

Összeállította:
FÁBIÁN GIZELLA

**SZÁSZRÉGEN és
VIDÉKE**

Kiadja a SZÁSZRÉGENI
KOLPING CSALÁDI
EGYESÜLET
ISSN 1454-6183

Alapító tagok: Adorjáni László, Csernátóni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre +

Újságtanács: Böződi Sándor, Csernátóni József, Fábíán András György, Nagy F. Atilla, dr. Zsigmond Zsolt.

Főszerkesztő: Fábíán András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Fülöp Bernadett, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Szabó Antal, Székely Rozália.

Weboldal: Madaras Péter

A műszaki szerkesztést és a nyomdai előkészítést az **IMPRESS KIADÓ** végezte.

Készült a marosvásárhelyi I. I. MUREȘAN ȘOMFÁLEAN ANDREI DORIN nyomdában.

A névvel és névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro

E-mail: madaraspeter1964@gmail.com

fandras59@yahoo.com

Ára: 3 lej